ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

8. července 2004 *

Ve věci C-166/03,

Komise Evropských společenství, zastoupená B. Stromskym, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Francouzské republice, zastoupené G. de Bergues a F. Millionem, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: francouzština.

jejímž předmětem je určení, že Francouzská republika tím, že vyhradila pojmenování „zlato" dílům s ryzostí 750 tisícin, zatímco díla s ryzostí 375 nebo 585 tisícin jsou pojmenována jako „slitina zlata" nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 28 ES,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj), R. Schintgen a N. Colneric, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím ke zprávě soudce zpravodaje,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 19. února 2004,

vydává tento

Rozsudek

1 Návrhem doručeným kanceláři Soudního dvora dne 10. dubna 2003 Komise Evropských společenství podala na základě článku 226 ES žalobu, kterou se domáhá, aby bylo určeno, že Francouzská republika tím, že vyhradila pojmenování „zlato" dílům s ryzostí 750 tisícin, zatímco díla s ryzostí 375 nebo 585 tisícin jsou pojmenována jako „slitina zlata", nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 28 ES.

Právní rámec

2 Článek 522a obecného daňového zákoníku, ve znění zákona č. 94-6 ze dne 4. ledna 1994 o úpravě právních předpisů týkajících se záruk drahých kovů a kontrolních pravomocí celníků ohledně správního postavení některých osob (JORF ze dne 5. ledna 1994, s. 245, dále jen „ODZ"), stanoví:

„Pouze díla ze zlata s ryzostí přesahující nebo rovnající se 750 tisícinám mohou požívat označení ‚zlato' při jejich uvádění na trh k maloobchodnímu prodeji jednotlivcům.

Díla obsahující zlato s ryzostí 585 nebo 375 tisícin požívají označení ‚slitina zlata', doprovázené jejich ryzostí při jejich uvádění na trh k maloobchodnímu prodeji jednotlivcům."

Postup před zahájením soudního řízení

3 Vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že toto ustanovení není v souladu s článkem 28 ES, zahájila řízení o nesplnění povinnosti, upravené v článku 226 ES. Poté, co Komise vyzvala Francouzskou republiku k předložení jejích připomínek, vydala dne 19. září 2001 odůvodněné stanovisko, ve kterém tento členský stát vyzvala, aby přijal opatření nezbytná k dosažení souladu s tímto stanoviskem ve lhůtě dvou měsíců od jeho oznámení.

4 Francouzská republika v dopise ze dne 4. února 2002 tvrdila, že článek 522a ODZ odpovídá požadavku ochrany spotřebitelů a poctivosti obchodních transakcí, a vyzvala Komisi k přezkumu jejího posouzení. Komise se rozhodla podat tuto žalobu.

K žalobě

Argumenty účastníků řízení

5 Komise uplatňuje, že článek 522a ODZ zakazuje ve Francii uvádět na trh pod označením „zlato" díla obsahující zlato s ryzostí 585 nebo 375 tisícin, zatímco tato

díla mohou požívat tohoto označení v členském státě, ze kterého pocházejí, a stanovuje těmto dílům jiné označení, tedy „slitina zlata", méně známé u spotřebitelů a méně hodnocené těmito spotřebiteli. Toto ustanovení může učinit uvádění na trh těchto děl ve Francii obtížnějším, a tedy alespoň nepřímo narušit obchod mezi členskými státy. Tudíž sporná pravidla pojmenování, pokud nemohou být odůvodněna cílem obecného zájmu, představují opatření s rovnocenným účinkem, zakázaná článkem 28 ES.

6 Komise má za to, že tato pravidla pojmenování nejsou nezbytná pro zajištění ochrany spotřebitelů a poctivosti obchodních transakcí a že nejsou odůvodněna vzhledem k článku 28 ES. Členských států by totiž stačilo předepsat vhodné etiketování zajišťující správnou informaci o skutečném obsahu zlata různých děl nabízených k prodeji.

7 Francouzská vláda zpochybňuje předpoklad, že existence dvou kategorií děl má citelný dopad na obchod uvnitř Společenství. Jelikož Komise neprokázala existenci účinku na obchod uvnitř Společenství, neunesla tak důkazní břemeno, které má v rámci žaloby pro nesplnění povinnosti.

8 Existence dvou označení „zlato" a „slitina zlata" odpovídajících druhům děl, jejichž obsah zlata je podstatně rozdílný, odpovídá podle francouzské vlády péči o informovanost spotřebitele za účelem zajištění jeho ochrany. Zde se jedná o cíl obecného zájmu způsobilý odůvodnit opatření týkající se pojmenování děl vzhledem k požadavkům článku 28 ES.

9 Mimoto systém dvojího pojmenování zajistí lepší informovanost spotřebitelů než systém navržený Komisí, tedy etiketování uvádějící pouze obsah zlata děl. Tento posledně uvedený systém podá spotřebitelům hrubou technickou informaci, zatímco dvojí pojmenování jde dále nad tento rámec, poskytujíc jim již snadno pochopitelný výklad, pokud jde o kvalitu dotčených výrobků.

10 Za těchto podmínek má francouzská vláda za to, že systém označení vyplývající z článku 522a ODZ není v rozporu s článek 28 ES.

Závěry Soudního dvora

11 Podle ustálené judikatury jakékoli opatření způsobilé narušit přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potencionálně obchod uvnitř Společenství je považováno za opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením, a z tohoto důvodu zakázáno článkem 28 ES (viz rozsudky ze dne 11. července 1974, Dassonville, 8/74, Recueil, s. 837, bod 5, a ze dne 11. prosince 2003, Deutscher Apothekerverband, C-322/01, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 66).

12 Komise tvrdí, aniž by jí francouzská vláda oponovala, že díla obsahující zlato s ryzostí 375 nebo 585 tisícin jsou rovněž uváděna na trh pod označením „zlato" v jiných členských státech než ve Francii.

13 Je nepochybné, že označení „slitina zlata" je pro spotřebitele méně přitažlivé než označení „zlato".

14 Povinnost prodávat taková díla pod pojmenováním jako „slitina zlata" stanovená článkem 522a ODZ, zatímco v jejich zemi původu jsou uváděna na trh pod označením „zlato", je za takových podmínek způsobilá narušit obchod uvnitř Společenství.

15 Z toho vyplývá, že toto ustanovení ODZ je třeba považovat za opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu ve smyslu článku 28 ES, aniž by bylo nezbytné prokazovat, že způsobilo citelný účinek na obchod uvnitř Společenství.

16 Pokud jde o otázku, zda takové ustanovení může být nicméně odůvodněno vzhledem k právu Společenství, je namístě připomenout, že podle judikatury Soudního dvora vnitrostátní právní úprava přijatá v případě, že neexistují společná nebo harmonizovaná pravidla, a použitelná bez rozdílu na tuzemské výrobky a na výrobky dovezené z jiných členských států, může být slučitelná se Smlouvou, je-li nezbytná pro uspokojení imperativních požadavků, vztahujících se zejména k poctivosti obchodních transakcí a ochraně spotřebitelů, je-li přiměřená takto sledovanému cíli a nelze-li tohoto cíle dosáhnout opatřeními méně omezujícími obchod uvnitř Společenství (viz rozsudek ze dne 5. prosince 2000, Guimont, C-448/98, Recueil, s. I-10663, bod 27).

17 Je nepochybné, že ryzosti užívané pro označení poměru drahého kovu obsaženého v dílech a způsob označování těchto ryzostí nejsou za současného stavu práva Společenství předmětem harmonizace. Je rovněž nepochybné, že článek 522a ODZ se použije bez rozdílu na francouzské výrobky a na výrobky dovezené z jiných členských států.

18 Mimoto je třeba připustit, že dotčené ustanovení ODZ usiluje o zajištění poctivosti obchodních transakcí a ochrany spotřebitelů.

19 Sporná právní úprava nicméně stanovuje dvojí nadbytečné pojmenování pro díla uváděná na trh k maloobchodnímu prodeji jednotlivcům mající dvě nejnižší úrovně čistoty, pokud stanovuje nejen užití ryzosti díla, které přináší objektivní informaci o jejím stupni čistoty, ale rovněž označení „slitina zlata", které představuje mnohem méně přesnou informaci ohledně téhož aspektu.

20 Z toho vyplývá, že systém dvojího pojmenování upravený v článku 522a ODZ není přiměřený cíli zajistit poctivost obchodních transakcí a ochranu spotřebitelů a že tohoto cíle lze dosáhnout opatřeními méně omezujícími obchod uvnitř Společenství.

21 Je tedy namístě určit, že Francouzská republika tím, že vyhradila pojmenování „zlato" dílům s ryzostí 750 tisícin, zatímco díla s ryzostí 375 nebo 585 tisícin jsou pojmenována jako „slitina zlata", nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 28 ES.

K nákladům řízení

22 Podle článku 69 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení ve svém návrhu a Francouzská republika byla ve sporu neúspěšná, je namístě jí uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát)

rozhodl takto:

1) **Francouzská republika tím, že vyhradila pojmenování „zlato" dílům s ryzostí 750 tisícin, zatímco díla s ryzostí 375 nebo 585 tisícin jsou pojmenována jako „slitina zlata", nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 28 ES.**

2) **Francouzské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Timmermans Puissochet Cunha Rodrigues

Schintgen Colneric

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 8. července 2004.

Vedoucí soudní kanceláře

R. Grass

Předseda druhého senátu

C. W. A. Timmermans